

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
PORT PAYE
ΚΟΜΟΤΗΝΗ
Αρ. Αδ.
ΕΛΛΑΣ-HELLAS
ΕΛΤΑ Hellenic Post

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, 20ῆς Δεκεμβρίου 2015, μὲ τὴν εὐλογίαν καὶ παρουσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος ἐπραγματοποιήθη στὴν αἴθουσαν ἐκδηλώσεων τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου Κομοτηνῆς ἐπίκαιρος ἐκδήλωσις ὑπὸ τὸν τίτλον: «Παπαδιαμάντης καταυγασθεὶς ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῶν Χριστουγέννων».

Τὴν παράστασιν ἐπιμελήθηκε καὶ διοργάνωσε ἐπιτυχῶς τὸ θεατρικὸ ἐργαστήρι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὰ δρώμενα διανθίστηκαν ἀπὸ μελωδίες παραδοσιακῶν ὀργάνων, ἐνῶ ἡ παιδικὴ χορωδία ἔψαλε τὰ κάλαντα προσδίδοντας μιὰ ξεχωριστὴ νότα στὴν ὅλη βραδιά.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων συνεχάρη ὅλους τοὺς συντελεστὲς γιὰ τὴν ἄψογη προετοιμασία καὶ παρουσίαση καὶ προσεκάλεσε ὅλους νὰ ἀκολουθήσουν τὸ ἄστρο τῆς Βηθλεέμ πού φωταγωγεῖ τὸν νεογέννητο Χριστό.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὴν Τρίτη, 22 Δεκεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐπεσκέφθη τοὺς δύο Βρεφονηπιακοὺς Σταθμοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ὅπου, ἐν ὄψει τῶν ἑορτῶν τῆς Θείας Ἐπιφανείας, διένειμε στὰ παιδιὰ δῶρα καὶ εὐχήθηκε καταλλήλως. Οἱ μικροὶ μαθητὲς εὐχαρίστησαν τὸν Σεβασμιώτατο καὶ εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν ἀπρόσμενη ἐπίσκεψίν του ἔψαλαν κάλαντα καὶ ἐπίκαιρα τραγούδια.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΣΕ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, μετὰ τὴ Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία, ἐπεσκέφθη τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Κομοτηνῆς «Σισμανόγλειον», ὅπου μετέφερε ἐγκάρδιες εὐχὲς ἀναρρώσεως εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ δυνάμεως πρὸς τοὺς συνοδούς των. Μετὰ τὸ νοσηλευτικὸ ἵδρυμα, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μετέβη στὴ Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων (Γηροκομεῖο) Κομοτηνῆς, ὅπου μετέφερε τὴν εὐλογίαν τοῦ ἐν σπηλαίῳ γεννηθέντος καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντος γιὰ τὴ σωτηρία μας Κυρίου.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΙΣΑΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ Κ. ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ διήμερον 3ην καὶ 4ην Δεκεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παῦλος εὑρέθη στὴν Ἱερὰ Μητρόπολι Μαρωνείας καὶ

Κομοτηνῆς, προσκεκλημένος τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος, προκειμένου μετασχὼν τῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κοινότητος τῆς Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, 4ης Δεκεμβρίου 2015, περὶ ὥραν 7:00 μ.μ., ὁ ἐκλεκτὸς προσεκλημένος, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παῦλος ὡμίλησε στὴν αἴθουσα τοῦ Ἱδρύματος Παπανικολάου, ὅπου ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ ζωὴ στὴν Ἐκκλησία».

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΧΙΣΙΝ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ»

Τὴν Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2015, στὸ Ἐπισκοπεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ἐπραγματοποιήθη Γενικὴ Ἱερατικὴ Σύναξις τῶν Κληρικῶν ὑπὸ τὴν Προεδρεῖαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος.

Κατ' αὐτὴν συνεζητήθησαν πνευματικῆς καὶ διοικητικῆς φύσεως θέματα, ἐνῶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἐνημέρωσε τοὺς Ἱερεῖς γιὰ τὸ ἀνακύψαν θέμα τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Κομοτηνῆς.

Τὸ Σῶμα τῶν Ἱερέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ἀκοῦσαν τὴν εἰσήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ἐξέδωσε ψήφισμα.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Διευθυντοῦ Ροδόπης, τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Τμήματος Δοκίμων Ἀστυφυλάκων Κομοτηνῆς, ὡς καὶ ἐκπροσώπων Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν.

ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Τὸ διήμερον τῆς 20ῆς καὶ 21ης Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς προέστη τῶν ἑορτίων ἀκολουθιῶν στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερὰ Μονὴ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Πανδρόσου.

Τὸ πρωῒ τοῦ Σαββάτου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων ἱερούργησε καὶ πάλι στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερὰ Μονή, ἐνῶ μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν μετέβη στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Κατ' αὐτήν, τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐξεπροσώπησε ὁ Ὑφυπουργὸς παρὰ τῷ Πρωθυπουργῷ κ. Τέρενς Κουΐκ, ἐνῶ παρέστησαν ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Ροδόπης, οἱ Πρυτανικὲς Ἀρχές, ἐκπρόσωποι τοῦ Δήμου, τῆς Περιφερείας, τῶν Ἀστυνομικῶν καὶ Δικαστικῶν Ἀρχῶν.

Ἐπηκολούθησε κατάθεσις Στεφάνων στὸ ἠρῶον τῆς πόλεως, ἐνῶ τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας διοργανώθη ὑπὸ τῆς Ταξιαρχίας μουσικὴ βραδιὰ μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς συμπληρώσεως 190 ἐτῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Στρατιωτικῆς Μουσικῆς.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ 23ΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἁγιασμοῦ ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τῆς 23ης Ἐμπορικῆς Ἐκθέσεως

Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης προέστη τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, 20ης Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας στὸ Ἐκθεσιακὸ Κέντρο τῆς ΒΙ.ΠΕ. Κομοτηνῆς.

Στὰ Ἐγκαίνια παρέστη ἡ Ὑφυπουργὸς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης κα Μαρία Κόλλια-Τσαρουχᾶ, καθὼς καὶ ὁ Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ., ὁ Ἀντιπεριφερειάρχης Ροδόπης, Βουλευταί, Δήμαρχοι τῆς περιοχῆς, ἐκπρόσωποι τῶν Ἀστυνομικῶν, Στρατιωτικῶν, Δικαστικῶν καὶ Πρυτανικῶν Ἀρχῶν, καὶ πλῆθος κόσμου.

κοῦ Ναοῦ, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἐμπνευστὴς καὶ κτήτωρ.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, 4ης Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγιασμοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ τρίτου ἐπιμορφωτικοῦ σεμιναρίου μὲ θέμα: «ΔΙΑΧΥΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ - ΑΥΤΙΣΜΟΣ», τοῦ ὁποίου τὴν εὐθύνην καὶ διδασκαλίαν ἀνέλαβε ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀπόστολος Καβαλιώτης, Δρ Εἰδικῆς Ἀγωγῆς.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΕΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Τὸ Σάββατο, 7 Νοεμβρίου 2015, στὸν Ἱερὸ Ἐνοριακὸ Ναὸ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σαππῶν ἔλαβε χώρα ἡ εἰς Πρεσβύτερον Χειροτονία τοῦ Διακόνου Νεκταρίου Δημητρόπουλου, καὶ κατόπιν ἡ εἰς Διάκονον Χειροτονία τοῦ κατὰ σάρκα ἀδελφοῦ τοῦ π. Νεκταρίου, ἐγγάμου κ. Ἰωάννου Δημητρόπουλου.

Καὶ οἱ δύο χειροτονίες ἐτελέσθησαν σὲ κλίμα συγκινήσεως καὶ πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως. Ὁ π. Νεκτάριος κατὰ τὴν προσφώνησίν του δοξολόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Τριαδικοῦ μας Θεοῦ καὶ εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην μας γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν εὐαρέσκειάν του, τὸν πνευματικόν του καθοδηγητήν, τὸν κατὰ σάρκα πατέρα του, τὰ ἀδέλφια καὶ τοὺς συγγενεῖς του, καθὼς καὶ τοὺς Καθηγητὲς καὶ ὅσους συνετέλεσαν στὴν ἐν Χριστῷ μόρφωσίν του.

Ἀντιφωνῶντας ὁ Σεβασμιώτατος προσεκάλεσε τὸν νέον Διάκονον νὰ ἀκολουθήσῃ μὲ ταπείνωσιν τὰ βήματα Ἐκείνου, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν καὶ ἦλθε ἀνάμεσά μας, γιὰ νὰ διακονήσῃ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐνῶ ἐξῆρε τὴν πρὸ δύο ἐτῶν ἀπόφασίν του νὰ ἐνταχθῇ στὸν ἱερὸν Κλῆρον τῆς ἀκριτικῆς καὶ εὐαισθήτου αὐτῆς Ἐπαρχίας, καθὼς καὶ τοῦ κατὰ σάρκα ἀδελφοῦ του Ἰωάννου.

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς, 13ης Νοεμβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας προέστη τῆς Δοξολογικῆς Δεήσεως καὶ κατόπιν τῆς Τελετῆς Ὁρκωμοσίας τῶν Πρωτοετῶν Δοκίμων Ἀστυφυλάκων τῆς Σχολῆς Ἀστυφυλάκων Κομοτηνῆς, παρουσίᾳ τοῦ Ἀστυνομικοῦ

εὐαγγελίζονται τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ καλωσόρισε τὸν προσκληθέντα ὁμιλητήν, Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην π. Κωνσταντῖνο Σακαρίδη, Προϊστάμενον Ἱεραποστολικῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων «Η ΖΩΗ».

Ἀκολούθως, ὁ π. Κωνσταντῖνος Σακαρίδης εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατον γιὰ τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν τιμητικὴν πρόσκλησιν καὶ ἀνέπτυξε τὴν εἰσήγησίν του, σχετικῶς μὲ τὸ προσκλητήριον τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου: «Τὰ ἄνω φρονεῖτε, τὰ ἄνω ζητεῖτε».

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1940

Τὴν Τετάρτη τὸ πρωΐ, 28 Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων προέστη τῆς ἐπισήμου Δοξολογίας τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Βορείῳ Ἠπείρῳ πολέμῳ (1940).

Ἀκολούθως, μετέβη μετὰ τῶν ἐπισήμων εἰς τὸ Ἡρῶον τῆς πόλεως, ὅπου ἀνέπεμψε ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων καὶ παρηκολούθησε τὴν παρέλασιν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Τμημάτων.

ΤΡΙΕΤΕΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΚΥΡΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Τὴν Κυριακήν, 1ην Νοεμβρίου 2015, ἐτελέσθη τὸ τριετὲς μνημόσυνον τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κυροῦ Δαμασκηνοῦ, ὁ ὁποῖος ἐποίμανεν τὴν ἀκριτικὴν ταύτην Ἐπαρχίαν ἐπὶ 38 ἔτη ἐν πλήρη συναισθήσει τοῦ καθήκοντος. Στὴ Θεία Λειτουργία μετεῖχον ἐπίσης οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος.

Στὴ συνέχεια ἀνεπέμφθη ἐπιμνημόσυνος δέησις εἰς τὸν τάφον του, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὸν αὔλειον χῶρον τοῦ Καθεδρι-

2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, προστάτου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Η ΑΡΧΑΙΟΠΡΕΠΗΣ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Τῆς ἀρχαιοπρεποῦς Θείας Λειτουργίας τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου τοῦ καὶ πρώτου ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων προέστη ἀνήμερα τῆς μνήμης Αὐτοῦ, 23η Ὀκτωβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱερουργήσας στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας του πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα ἀνεφέρθη στὴν ἱστορικότητα τῆς τελεσθείσης Θείας Λειτουργίας καὶ ἐπικαλέστηκε τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἁγίου στὴ ζωὴ ὅλων.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Τὴν Κυριακήν, 25ην Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἱερούργησε στὸν Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Θείας Λειτουργίας ἐτέλεσε τὴν εἰς Πρεσβύτερον Χειροτονίαν τοῦ Διακόνου π. Ἰωάννου Καραγιαννιτσούδη πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπηύθηνε πατρικὲς συμβουλὲς καὶ νουθεσίες.

Πρὶν τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θείας Λειτουργίας, παρουσίᾳ τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν, Ἀστυνομικῶν καὶ λοιπῶν Ἀρχῶν τοῦ Νομοῦ καὶ τῆς πόλεως, ἐτελέσθη διὰ πρώτην φορὰν μὲ πρωτοβουλίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας κ. Παντελεήμονος τὸ μνημόσυνον τῶν Ἐθνομαρτύρων Κληρικῶν πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ὄπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τοῦ ἐξονομασθέντος Ναοῦ ὑπάρχει μνημεῖον.

ΕΝΑΡΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΟΜΙΛΙΩΝ ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας, 26ης Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων ἐτέλεσε τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγιασμοῦ στὴν ἑστίαν τῆς Χριστιανικῆς Ἑνώσεως Κομοτηνῆς μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἐνάρξεως τῶν ἑσπερινῶν ὁμιλιῶν.

Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν, ὁ Σεβασμιώτατος ἐτόνισε τὴν σπουδαιότητα τῶν συνάξεων αὐτῶν γιὰ τὴν μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ εὐχαρίστησε τοὺς λαϊκοὺς συνεργάτες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποὺ περιοδεύουν στὰ χωριὰ τῆς ὑπαίθρου καὶ

καστικὸ Μέγαρο Ροδόπης ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου δικαστικοῦ ἔτους.

Ὁ Μητροπολίτης εὐχαρίστησε τοὺς δικαστικοὺς καὶ πάντας τοὺς ἐργαζομένους ἐπ' ἀγαθῷ τῆς θέμιδος καὶ ἐπικαλέσθηκε τὸν ἄνωθεν φωτισμὸν καὶ τὶς εὐχὲς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου πρὸς ἀπρόσκοπτον συνέχισιν τῆς διακονίας τους.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, 14ης Ὀκτωβρίου 2015, στὴν αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου τοῦ Ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς, ἐπραγματοποιήθη ἡ συνάντησις τῶν Κατηχητῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Παντελεήμονος.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἀνεφέρθη στὴν Εὐαγγελικὴν περικοπὴν τοῦ σπορέως καὶ εὐχαρίστησε τοὺς Ἱερεῖς καὶ τοὺς λαϊκοὺς κατηχητὲς γιὰ τὴν προσφερομένην θυσιαστικὴν διακονίαν τους καὶ ἐπικαλέστηκε πρὸς πάντας τὸν ἄνωθεν φωτισμὸν καὶ τὴν ἐξ Ὕψους δύναμιν.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Κρωβύλης ἱερούργησε τὸ Σάββατο, 17η Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων, ὅπου ἐτέλεσε τὴν εἰς Διάκονον Χειροτονίαν τοῦ ἐγγάμου κ. Ἰωάννου Καραγιαννιτσούδη.

Κατὰ τὴν προσλαλιὰν του ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἐτόνισε τὴ σπουδαιότητα ἀλλὰ καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ Μυστηρίου τῆς ἱερωσύνης καὶ ἐκάλεσε τὸν νέο Διάκονο νὰ ἐργασθῇ μὲ ζῆλο καὶ αὐταπάρνηση ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκολούθως, ὁ νεοχειροτονηθεὶς εὐχαρίστησε τὸν Ποιμενάρχη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν πατρικὴ στοργὴ καὶ ἀγάπη του, ἀλλὰ καὶ ὅσους συνήργησαν γιὰ τὴν προετοιμασία καὶ ὁλοκλήρωσή του ὥστε νὰ ἀνταποκριθῇ στὴν ὑψηλὴ κλήση καὶ νὰ ἀναδειχθῇ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν τῶν συγκατοίκων του.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΚΑΙ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΡΤΕΜΙΟΥ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας, 19ης Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων χοροστάτησε στὸν ἑσπερινὸ στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, ὅπου εὐλόγησε τοὺς προσφερθέντας ἄρτους καὶ ὡμίλησε ἐπικαίρως, ἐνῶ μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἑορτασμοῦ αὐτοῦ ἐξέφρασε τὶς εὐχαριστίες του γιὰ τὴν θυσιαστικὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρετούντων στὸ Σῶμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας.

Τὸ πρωῒ τῆς Τρίτης, 20ῆς Ὀκτωβρίου

Τεῦχος 8ο • Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος 2015

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Διάκονος Νεκτάριος Δημητρόπουλος

Πνευματικὴ κίνηση Ὀκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2015

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Τὸ Μουσικὸ Σχολεῖο Κομοτηνῆς ἐπισκέφθηκε τὸ πρωῒ τῆς Πέμπτης, 1ης Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων, ὅπου ἐτέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ. Ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς ἀκολουθίας τῆς Ἀρτοκλασίας καὶ μίλησε σὲ Μαθητὲς καὶ Καθηγητές, τοὺς συνεχάρη γιὰ τὸ ἐπιτελούμενο ἔργο καὶ ἐπικαλέσθηκε τὶς εὐχὲς τοῦ ἑορτάζοντος Ἁγίου.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ

Στὸ Ἱερὸ Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου τῆς Ἐνορίας τῶν Ὑφαντῶν ἱερούργησε τὸ Σάββατο, 3 Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας, καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖον λόγον ἀναφερθεὶς στὴν προσωπικότητα τοῦ ἑορταζομένου Ἁγίου.

Ἀκολούθως, ὁ Μητροπολίτης κ. Παντελεήμων μετέβη στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς, ὅπου προέστη τῆς ἀκολουθίας τῆς Ἀρτοκλασίας τῆς προσφερθείσης ὑπὸ τῶν Νομικῶν τῆς Ροδόπης πρὸς τιμὴν τοῦ προστάτου αὐτῶν Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΚΑΣΤΚΟΥ ΕΤΟΥΣ

Τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἁγιασμοῦ προέστη τὴ Δευτέρα, 5η Ὀκτωβρίου 2015, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων στὸ Δι-

ξο, τὸ ἀλλότριο, ἡ ἀμάθεια καί ἡ βαρβαρότητα. Δέν ὑπάρχει πιά ἡ ὑπερεθνική, ὑπερφυλετική ἑνότητα ποὺ ἐνσαρκώνει ὁ αὐτοκράτορας καὶ πραγματώνει ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία. Ἡ νέα πολυπολιτισμικὴ πραγματικότητα ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴ διοίκηση. Αὐτό, ὅμως, ποὺ μὲ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, ἔλαμψε, καταυγάζοντας Ἀνατολὴ καὶ Δύση, εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ ἀνορθωθεῖ καὶ πάλι μὲ νέα δόξα καὶ ἀκτινοβολία. Ὁ δικέφαλος ἀετὸς δὲν χάνεται, ἀλλὰ ἀνανεώνει τὴ συμβολική του δύναμη καὶ σημαίνει τώρα τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πίστη γιὰ τὴν ἀνάσταση καὶ τὴν ἀνόρθωση τῆς Ρωμανίας. Ἡ παρουσία τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ μπορεῖ ἐπίσης νὰ θεωρηθεῖ ὡς ὑπόμνηση τῆς βυζαντινῆς μας καταγωγῆς καὶ τῆς συνέχειας τῆς Ρωμηοσύνης.

Ὁ δικέφαλος ἀετὸς γίνεται κατὰ τὴν Τουρκοκρατία σύμβολο καὶ γιὰ ἕνα ἀκόμη σταθερὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας: τὸ αἴτημα τῆς ἀναγέννησης καὶ τῆς ἀποκατάστασης τῆς ἀρχαίας δόξας.

Ὁ δικέφαλος ἀετός, χωρὶς νὰ ἀναφέρεται στὴ λαϊκὴ ποίηση καὶ τὸ δημοτικὸ τραγούδι, ἐμφανίζεται σὲ πολυάριθμες καὶ πολύμορφες ἀπεικονίσεις· στὰ δάπεδα τῶν μεταβυζαντινῶν ἐκκλησιῶν ὑπάρχει συχνὰ δικέφαλος ἀνάγλυφος ἀετὸς κάτω ἀπὸ τὸν τροῦλλο. Ἐμφανίζεται στὴ διακόσμηση τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν, στὶς σφραγίδες γιὰ τὸ Χριστόψωμο, στὴν ξυλογλυπτική, τὰ ἐκκλησιαστικὰ σκεύη, τὰ σινιά, τὰ κεντήματα, τὰ παγούρια, τὴν ὑφαντικὴ καὶ τὶς ἐνδυμασίες, τὴν ἀγγειοπλαστικὴ καὶ τὴν κεραμική. Στὴν ἀρχιτεκτονικὴ βρίσκεται στὴ ζωγραφικὴ τῶν λαϊκῶν σπιτιῶν, τὰ ὑπέρθυρα, τὸ τζάκι καὶ τὶς κτητορικὲς ἐπιγραφές. Ὁ δικέφαλος ἀετὸς γίνεται ἐπίσης ἔμβλημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ὁ δικέφαλος ἀετὸς ἀποτελεῖ τὸ πιὸ συχνὸ θέμα, εἶναι ἡ λαϊκὴ ἀργυροχοΐα, ὅπου διακοσμεῖ ἕναν κόσμο λεβεντιᾶς, φιλότιμου καὶ ἀρετῆς· ὅπως στὰ γιαταγάνια καὶ τὰ χατζάρια, τὰ καριοφύλια, τὶς παλάσκες, τὰ χαϊμαλιά, τὶς πόρπες, τὰ κιουστέκια, τὰ γιορντάνια, τὰ τεπελέκια, τὰ σκουλαρίκια, τὰ βραχιόλια, τὶς ταμπακιέρες, τὰ φυλαχτά, τοὺς σταυροὺς καὶ πάμπολλα ἄλλα πολύτιμα ἀντικείμενα-φορεῖς τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ.

Σήμερα ἡ χρήση τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ σημαίνει τὴν ἐπιμονὴ στὴ δύναμη τῆς παράδοσης, τὴν ὑπόμνηση τῆς ἱστορικῆς συνέχειας καὶ τὸ αἴτημα γιὰ ἀναγέννηση.

Τεῦχος 8ο • Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος 2015

Ὁ συμβολισμὸς τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ

Δημητρίου Μαυρίδη, Συγγραφέως

Ἀρχαιότατο σύμβολο ὁ μονοκέφαλος ἀετὸς εἶναι γνωστὸς ὡς αὐτοκρατορικὸ σύμβολο ἰσχύος, ζωτικότητας καὶ ἀναγέννησης. Ἀπαντᾶται σὲ ὅλη τὴ μακραίωνη ἱστορία τῶν δύο ρωμαϊκῶν αὐτοκρατοριῶν, ἀλλὰ καὶ στὶς προγενέστερες ἑλληνικὲς πόλεις, ὅπως καὶ σὲ ἀναρίθμητες ἄλλες συμβολικὲς χρήσεις συνοδεύοντας θεοὺς καὶ ἥρωες. Ὡστόσο, ἡ παραλλαγὴ τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ ὑπῆρξε σύμβολο ὑπέρτατης δύναμης γιὰ τοὺς Μυκηναίους, τοὺς Βαβυλώνιους καὶ τοὺς Χιττῖτες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι πιθανὸ νὰ τὸν υἱοθέτησαν οἱ Τουρκομάνοι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ οἱ Σελτζοῦκοι τοῦ Ρούμ, γιὰ νὰ τὸν δανειστοῦν οἱ Σταυροφόροι καὶ νὰ τὸν μεταφέρουν στὴν Εὐρώπη, ὅπου ἔγινε γνωστὸς ὡς αὐτοκρατορικὸ σύμβολο τῆς Ρωσίας τῶν Τσάρων καὶ τῆς Αὐστρίας τῶν Ἀψβούργων.

Τὰ δύο κεφάλια τοῦ ἀετοῦ ἑρμηνεύονται συνήθως ὡς ἔκφραση τῆς διπλῆς φύσης ἢ τῆς δισυπόστατης ἰσχύος αὐτῶν ποὺ τὸν χρησιμοποιοῦν, ἀλλὰ καὶ ὡς μιὰ ὑπέρτατη ἔκφραση κυριαρχίας καὶ δύναμης.

Στὸ Βυζάντιο ὁ δικέφαλος ἀετὸς ἐμφανίζεται καὶ γίνεται γνωστὸς κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν Κομνηνῶν. Ὁ συμβολισμὸς τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ στὴ νεοελληνικὴ ἱστορία ξεκινᾶ κατὰ τὴν αὐγὴ τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ μὲ τὸν διανοούμενο αὐτοκράτορα τῆς Νίκαιας Θεόδωρο Β΄ Λάσκαρι, ὁ ὁποῖος εἰκονίζεται τὸ 1250 περίπου πατῶντας σὲ ὑποπόδιο μὲ παράσταση τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ˙ πρᾶγμα ποὺ ἴσως συμβολίζει τὰ αὐτοκρατορικὰ δικαιώματα στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀσία. Ὁ 13ος αἰώνας εἶναι μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία τὸ Βυζάντιο, —ἡ Ρωμανία ὅπως εἶναι τὸ πραγματικό του ὄνομα—, βρίσκεται σὲ διμέτωπο ἀγῶνα ἀντιμετωπίζοντας τὴν ἐπιβολὴ τῆς Δύσης καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Εἶναι μιὰ ἐποχή, στὴν ὁποία διακρίνεται καθαρὰ ἕνα ἀπὸ τὰ μόνιμα χαρακτηριστικὰ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας: οἱ ἀπειλὲς γιὰ ὁλοκληρωτικὸ ἀφανισμὸ καὶ οἱ συνεχεῖς ἀγῶνες γιὰ ἐπιβίωση. Εἶναι καὶ μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία οἱ διανοούμενοι καὶ οἱ αὐτοκράτορες τῆς Νίκαιας πιάνουν ξανὰ τὸ νῆμα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας γιὰ νὰ ἀνοίξουν τὸν δρόμο πρὸς τὸν Νέο Ἑλληνισμό.

Ὁ βασιλικὸς δικέφαλος ἀετὸς περνᾶ στοὺς Παλαιολόγους καὶ διατηρεῖται ὡς σύμβολο καὶ μετὰ τὴν Ἅλωση. Ἀποκτᾶ τότε ἀλυτρωτική, δηλαδὴ ἀπελευθερωτική, σημασία καὶ γίνεται σύμβολο τῆς Μεγάλης Ἰδέας, ποὺ γεννήθηκε στὴν Πύλη τοῦ Ρωμανοῦ τὴν αὐγὴ τῆς 29ης Μαΐου 1453. Ἡ ἔνδοξη πτώση τῆς Βασιλεύουσας καὶ τῆς Αὐτοκρατορίας συνοδεύεται ἀπὸ τὴν αὐτοθυσία τοῦ «ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος» ἀγωνιζόμενου αὐτοκράτορα καὶ τῶν συμπολεμιστῶν του, ποὺ ἠθικὰ καὶ συναισθηματικὰ συγκλονίζει πάντα τὸν Ἑλληνισμὸ μὲ ἀμείωτη ἔνταση. Γιὰ τὸ ὑπόδουλο Γένος τὰ αὐτοκρατορικὰ δικαιώματα δὲν μεταφέρονται στὴ νέα δυναστεία τοῦ ἀσιάτη κατακτητῆ καὶ οἱ σουλτάνοι δὲν εἶναι οἱ νόμιμοι διάδοχοι τῶν αὐτοκρατόρων. Ἡ Κωνσταντινούπολη δὲν εἶναι πλέον ἡ οἰκουμενικὴ πρωτεύουσα, ἀλλὰ ἡ σκλαβωμένη μάνα τῶν Ρωμηῶν. Στὴν πόλη τῶν αὐτοκρατόρων κυριαρχεῖ τώρα τὸ ἑτερόδο-

τὸ ὁποῖο χρηματοδότησε καὶ ἐπέβλεψε ὁ ἴδιος μέχρι τὸ τέλος του.

Εἶναι πολλὲς οἱ σημαίνουσες προσωπικότητες στὴν ἱστορία τῆς πόλης μας ἀλλὰ καὶ τῆς Μαρώνειας, ποὺ ἀποτέλεσε ἀρχικὰ τὴν ἕδρα τῆς Μητροπόλεως καὶ τὸ ὁρμητήριο τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα στὴν περιοχή μας στὶς ἀρχὲς τοῦ 20ου αἰῶνα. Ὅλοι τους τὴν εὐεργέτησαν ποικιλοτρόπως, γιατί στὴν περιοχή μας τὸ κοινωνικὸ ἐπεῖγον ἦταν πολυδιάστατο καὶ περισσότερο ἀπὸ ἀλλοῦ ἐπιτακτικό. Μνημονεύουμε ἐνδεικτικὰ τὰ ὀνόματα τοῦ Μητροπολίτη Μαρωνείας Ἀνθίμου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτη Μιχαὴλ Κωνσταντινίδη, μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς, τοῦ Χρυσάνθου Φιλιππίδη, Μητροπολίτη Τραπεζοῦντος καὶ μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τοῦ Ἀναστάσιου Μπακάλμπαση, πρώτου βουλευτῆ καὶ στὴ συνέχεια πρώτου Ὑπουργοῦ Ροδόπης, τοῦ γιατροῦ Ἀλέξανδρου Συμεωνίδη, τοῦ Γεωργίου Νικολάου, τῶν ἀδελφῶν Κλεάνθη καὶ Δούκα Κούλογλου, τοῦ Δημητρίου Τριαρίδη, εὐεργέτη τῆς Μητροπόλεώς μας, τοῦ Ἰωακεὶμ Ἰωακειμίδη, τῶν Μαρωνιτῶν ἀδελφῶν Χατζέα καὶ τοῦ Ταβανιώτη Ταβανιώτη. Ὅλοι τους συνέδραμαν μὲ τὰ μέσα καὶ τὶς δυνάμεις τους τὴν ἐθνικὴ προσπάθεια καὶ τὴ δημιουργία ὑποδομῶν στὴν τοπικὴ κοινωνία.

Στὶς μέρες μας ἡ ἔννοια καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς εὐεργεσίας φαίνεται νὰ ἔχει ἀτονήσει καὶ νὰ ἔχει μετατραπεῖ περισσότερο σὲ «εὐγενικὴ χορηγία ἢ ὑποστήριξη», ἐνῶ περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἡ πατρίδα μας τὴν ἔχει ἀνάγκη. Κὶ ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ χειμαζόμενου ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ κρίση λαοῦ μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀνύψωση τοῦ ἠθικοῦ, τὴν προβολὴ νέων προτύπων ποὺ θὰ ἀναδείξουν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συλλογικότητας, τῆς εὐθύνης, τῆς συνεισφορᾶς στὸ κοινὸ καλὸ καὶ θὰ ἐμπνεύσουν τὸ αἴσθημα τῆς αἰσιοδοξίας, ἰδίως μάλιστα στὶς νέες γενιές. Ἐμεῖς, λοιπόν, οἱ ἐπίγονοι ἀπὸ τὴν πλευρά μας, ἂς ἀρχίσουμε νὰ κάνουμε πράξη τὴν εὐποιία ἐκείνων στὴν καθημερινή μας ζωή, στὸ μέτρο τῶν δυνατοτήτων τοῦ καθενός. Κὶ ἂς προβάλλουμε ὡς τοπικοὶ φορεῖς, «ἕκαστος ἐφ' ᾧ ἐτάχθη», τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργο τους. Στὸ πρόσωπο ἐκείνων θὰ προβάλλουμε σὲ ἑαυτούς, ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰ ἔξω τὸ ἀληθινὸ πρόσωπό μας ὡς λαοῦ, ποὺ πρόσφατα ἔχει τόσο ἀμαυρωθεῖ.

Χρύσανθος Φιλιππίδης

θρεπιβάτης γιὰ τὸ Κάιρο, ὅπου ἀσχολήθηκε μὲ τὸ ἐμπόριο καπνοῦ καὶ ἔχτισε τεράστιες ἐπιχειρήσεις στὴν Αἴγυπτο, στὶς ὁποῖες προσελάμβανε πολλοὺς συμπατριῶτες του, στὴ Γερμανία, στὴν Ἰνδία, στὶς ΗΠΑ. Πιστεύοντας ὅτι μὲ ἐπιμελημένη παιδεία καὶ πνευματικὴ καλλιέργεια θὰ μποροῦσε νὰ διατηρηθεῖ ἡ ἑλληνικὴ γλώσσα, ἡ χριστιανικὴ πίστη καὶ ἡ ἐθνικὴ συνείδηση στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του, ἀγόρασε στὰ 1905 τὸ οἰκόπεδο τοῦ Δημοτικοῦ Κήπου, τοῦ τότε Μιλλιὲτ Μπαχτσέ, γιὰ νὰ ἀνεγείρει ἐκεῖ ἰδίοις ἀναλώμασι τὴν 7τάξια «Ἀστικὴ Σχολὴ Ἀρρένων», τὴ γνωστὴ σὲ ὅλους μας «Τσανάκλειο Σχολή», τὸ κόστος τῆς ὁποίας ἀνῆλθε τότε στὶς 10.000 χρυσὲς λίρες, καὶ χρηματοδότησε τὴ λειτουργία της μὲ 200 χρυσὲς λίρες ἐτησίως. Τὸ ἔργο ἀποπερατώθηκε τὸ 1907 καὶ ἀπὸ τὰ 1909 λειτουργοῦσε ὡς σχολὴ καὶ οἰκοτροφεῖο ἀρρένων ὣς τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους. Στὴ συνέχεια στεγάστηκαν στὸ κτίριό της τὸ Ὀρφανοτροφεῖο Παίδων (1919), ἡ Γενικὴ Διοίκηση Θράκης (1922-1945), ἡ Νομαρχία Ροδόπης (1945-1972) καὶ ἡ Πρυτανεία τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (μέχρι τὸ 2000).

Ὁ Κωνσταντῖνος Σισμάνογλου, γεννημένος τὸ 1857 στὴν Κωνσταντινούπολη, ἦταν γιὸς τοῦ τραπεζίτη καὶ βιομήχανου Ἰωάννη Σισμάνογλου ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα. Μετὰ τὶς σπουδές του στὸ Ἑλληνικὸ Λύκειο τῆς Πόλης ἀνέλαβε μαζὶ μὲ τὸν μεγαλύτερο ἀδελφό του Ἀναστάσιο τὶς τραπεζιτικὲς ἐπιχειρήσεις τοῦ πατέρα του. Ἔκτοτε μαζὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ συμπορεύτηκαν στὴν ἐπιχειρηματικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ δράση. Μετὰ τὸν ἀτυχῆ Πόλεμο τοῦ 1897 μετέφεραν τὴν ἕδρα τῶν ἐπιχειρήσεών τους στὸ Παρίσι, ὅπου βοηθοῦσαν Ἕλληνες καὶ κυρίως φοιτητές. Μὲ τὴν ἔναρξη τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας ἐγκαταστάθηκαν στὴν Ἀθήνα, ὅπου καὶ παρέμειναν ὣς τὸ 1922. Μετὰ τὴν Καταστροφὴ ἄρχισαν νὰ διαθέτουν μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὴ στέγαση καὶ τὴν περίθαλψη τῶν προσφύγων. Δώρισαν ἕνα

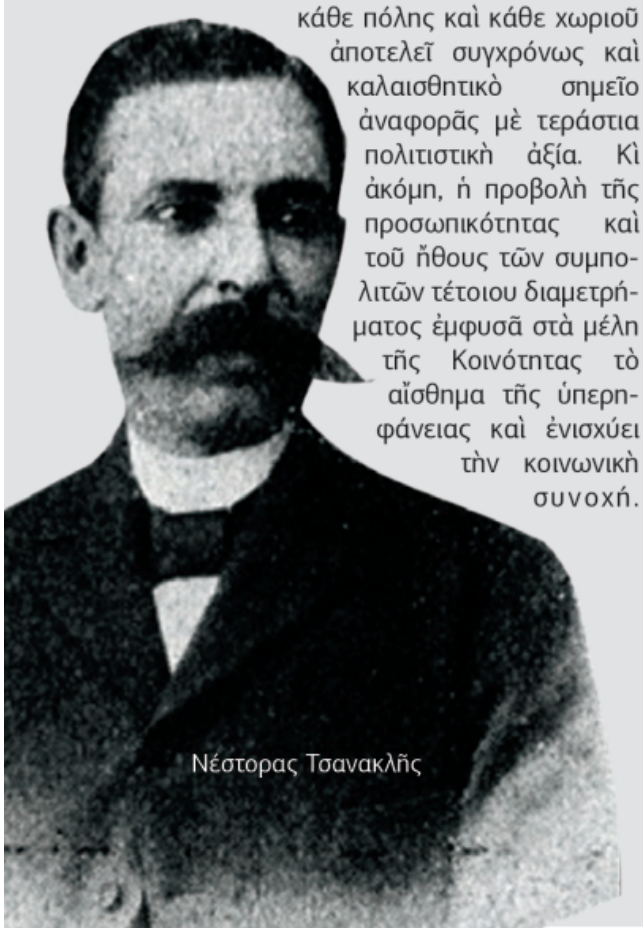
Κωνσταντῖνος Σισμάνογλου

μεγάλο κτῆμα τους στὴν Καβάλα σὲ 300 οἰκογένειες προσφύγων καὶ κατέβαλαν συγχρόνως τὰ ἔξοδα γιὰ τὴν ἐγκατάστασή τους. Τὸ 1924 ἀνέλαβαν νὰ χτίσουν στὴν Ἀθήνα Σανατόριο εὐρωπαϊκῶν προδιαγραφῶν γιὰ τὴν περίθαλψη τῶν πασχόντων ἀπὸ φυματίωση καὶ τὴν καταπολέμηση τῆς νόσου, ποὺ εἶχε στὸ μεταξὺ δοκιμάσει τὴν οἰκογένειά τους. Τὸ 1936, δύο χρόνια μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἀναστάσιου, ὁ Κωνσταντῖνος θεμελίωσε τὸ «Φυματιολογικὸ Ἵνστιτοῦτο Ἰωάννου Α. Σισμάνογλου καὶ τοῦ Οἴκου αὐτοῦ» στὰ Μελίσσια Ἀττικῆς, τὸ σημερινὸ Γενικὸ «Σισμανόγλειο» Νοσοκομεῖο Ἀττικῆς, καὶ τὴν ἴδια χρονιὰ μετὰ ἀπὸ ἔκκληση τῆς Μητρόπολης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς δώρισε στὴν πόλη μας τὸ ὁμώνυμο Νοσοκομεῖο, ποὺ λειτουργεῖ μέχρι σήμερα.

Ὁ νεότερος ὅλων, ὁ συμβολαιογράφος Νικόλαος Παπανικολάου, ἦταν γνωστὸς στὴν τοπικὴ κοινωνία γιὰ τὴ φιλομάθεια, τὸ ἐρευνητικὸ πνεῦμα, τὶς συλλογὲς βιβλίων καὶ συγγραμμάτων ποὺ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸν 17ο αἰώνα. Ἔργο ζωῆς του ἔθεσε τὴ δημιουργία ἑνὸς Πνευματικοῦ Ἱδρύματος,

ες καὶ τοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους τιμῆς καὶ συλλογικῆς ἀναγνώρισης. Ἀποτελεῖ ὅμως καὶ δική μας ἠθικὴ ὑποχρέωση νὰ τοὺς γνωρίζουμε, νὰ τοὺς μνημονεύουμε καὶ νὰ μὴν περιοριζόμαστε στὴν ἁπλὴ ὀνοματοδοσία δρόμων ἢ δημόσιων χώρων πρὸς τιμήν τους, ποὺ ξεθωριάζει μὲ τὴν ἐπερχόμενη λήθη τὴν τιμή.

Ἡ ἀξία τῆς προσφορᾶς τους δὲν ἀποτιμᾶται μόνο στὴν ὑλικὴ καὶ οἰκονομική της διάσταση. Ἡ ὑπεραξία τῆς εὐεργεσίας συνίσταται στὴν παροχὴ κοινωνικῶν προτύπων καὶ ἀξιῶν στὸν λαὸ καὶ στὸ ἔθνος, ποὺ λειτουργοῦν παιδαγωγικά, καλαισθητικά. Κυρίως γιὰ τὴν ἀνταπόκρισή τους στὸ κοινὸ καλό. Συγχρόνως ὅμως, ἂν ἀναλογιστοῦμε ὅτι τὰ κληροδοτήματά τους ἀποτελοῦν μέχρι τὶς μέρες μας ἐμβληματικὰ κτίρια, συνειδητοποιοῦμε ὅτι συνεχίζουν τὴν ἀρχιτεκτονικὴ παράδοση καὶ τὸν ρόλο τοῦ ἀρχαίου Μεγάρου. Καὶ μόνο ἡ παρουσία τῶν οἰκοδομημάτων αὐτῶν στὸν πολεοδομικὸ ἱστὸ κάθε πόλης καὶ κάθε χωριοῦ ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ καλαισθητικὸ σημεῖο ἀναφορᾶς μὲ τεράστια πολιτιστικὴ ἀξία. Κὶ ἀκόμη, ἡ προβολὴ τῆς προσωπικότητας καὶ τοῦ ἤθους τῶν συμπολιτῶν τέτοιου διαμετρήματος ἐμφυσᾶ στὰ μέλη τῆς Κοινότητας τὸ αἴσθημα τῆς ὑπερηφάνειας καὶ ἐνισχύει τὴν κοινωνικὴ συνοχή.

Νέστορας Τσανακλῆς

Ὅπως λέει ὁ μεγάλος Ἀλεξανδρινὸς ποιητής: «Ὅταν θέλουν οἱ Ἕλληνες νὰ καυχηθοῦν, τέτοιους βγάζει τὸ Ἔθνος μας, θὰ λένε».

Ἡ ἰδιαίτερη πατρίδα μας κάθε ἄλλο παρὰ στερεῖται μεγάλων εὐεργετῶν. Στὴ δεκαετία 1840-1850 ἐγκαταστάθηκαν στὸ σαντζάκι τῆς Γκιουμουλτζίνας καὶ ἐνίσχυσαν πληθυσμιακὰ τὸ ἑλληνικὸ στοιχεῖο Ἠπειρῶτες ἔμποροι καὶ περίφημοι σὲ ὅλα τὰ Βαλκάνια χτίστες. Οἱ Ἠπειρῶτες χαρακτηρίζονταν ἀνέκαθεν γιὰ τὴν κοινωνικὴ καὶ πατριωτική τους προσφορά, τὴν ὁποία ἔδειξαν καὶ στὴ νέα τους πατρίδα, τὴν τότε Γκιουμουλτζίνα. Παλαιοὶ Κομοτηναῖοι τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δόθηκαν σὲ δρόμους καὶ πλατεῖες τῆς πόλης μας, ὅπως ὁ Μιχαὴλ Σοῦζος, ὁ Χατζηκωσταντῆς Ζωίδης, ὁ Λύσανδρος Σκουτέρης, ὁ Ζησιάδης, ὁ Μαλιόπουλος, ὁ Μουζιόπουλος, ὁ Λάλας καὶ ἄλλοι ἔλκουν τὴν καταγωγή τους ἀπὸ τὴν Ἤπειρο. Ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ τὴν ὀργάνωση τῆς ἐκπαίδευσης καὶ τὴ λειτουργία ἐκπαιδευτηρίων, ὅπως ὁ Ζωίδης, ποὺ δώρισε τὸ σχολικὸ κτίριο ποὺ λειτουργοῦσε μέχρι πρόσφατα, ὅπως τὸ 2ο Νηπιαγωγεῖο στὴν αὐλὴ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς. Κατέλαβαν ἀξιώματα καὶ θέσεις Δημογεροντίας στὴν Κοινότητα καὶ μὲ τὸ κῦρος καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἐπιφάνεια ποὺ διέθεταν ἐνίσχυσαν μὲ δωρεὲς τοὺς ναοὺς τοῦ καζά, ἔγιναν οἱ ἴδιοι μέλη σχολικῶν ἐπιτροπῶν ἢ μέλη τοῦ Ἐμπορικοῦ, Τεχνικοῦ καὶ Ἀγροτικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὅπως ὁ Σκουτέρης ἢ ὁ Λάλας, ποὺ ἦταν μέλος τῆς τοπικῆς Ὀθωμανικῆς Τράπεζας. Ἀπὸ τὰ 1880 καὶ μετὰ καὶ ἐξαιτίας τῶν ὀθωμανικῶν μεταρρυθμίσεων εὐνοήθηκε τὸ καπνεμπόριο στὴν περιοχή μας καὶ σὲ αὐτὸ ἐπιδόθηκαν καὶ πλούτισαν Κομοτηναῖοι, ὅπως ὁ Δημήτριος Σίντος καὶ ὁ Νέστωρ Τσανακλῆς, ποὺ ἀναδείχθηκαν σὲ μεγάλους δωρητές.

Ὁ Νέστορας Τσανακλῆς, γεννημένος τὸ 1841 ἀπὸ μικρασιατικὴ οἰκογένεια προσφύγων σ' ἕνα σπίτι ἀπέναντι ἀπὸ τὸν Ἅη-Γιώργη, 15χρονος ἔφυγε ἀπὸ τὴ γενέτειρά του λα-

Ἡ εὐεργεσία εἶναι μέρος τῆς συλλογικῆς ταυτότητας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀπὸ τὴ σφαίρα τοῦ μύθου καὶ τὴν ἀρχαιότητα ὡς τὰ τέλη τοῦ 20ου αἰῶνα ἡ εὐεργεσία μὲ τὴ μορφὴ τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς, τῆς φιλανθρωπίας, τῆς χορηγίας ἢ τοῦ χριστιανικοῦ καθήκοντος πρὸς τὸν συνάνθρωπο ἐνυπάρχει στὴ ζωὴ τῆς πόλης-κράτους, τῆς ἑλληνικῆς κοινότητας, τῆς παροικίας.

Κατὰ τὸν μύθο, ὁ Προμηθέας κλέβει ἀπὸ τοὺς θεοὺς τὴ φωτιά, γιὰ νὰ προσφέρει τὴν εὐεργετική της δύναμη στοὺς ἀδύναμους ἀπὸ τὴ φύση τους ἀνθρώπους. Ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ προσφέρει στὴ λεπτόγεω πόλη τὴν ἐλιὰ καὶ αὐτομάτως γίνεται ἀποδεκτὴ ὡς πολιοῦχος της ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους. Ὁ Ἱπποκράτης περιθάλπει δωρεὰν τὸν πάσχοντα, μὴ δυνάμενο οἰκονομικά, ἀσθενῆ.

Ὁ Χριστιανισμὸς προσέδωσε στὸ περιεχόμενο αὐτὸ τὴν πνευματικότητα. Δὲν εἶναι πιὰ ὁ κοινωνικὰ συνειδητὸς πολίτης ὁ εὐεργετῶν, ἀλλὰ ὁ πιστὸς χριστιανὸς ποὺ συντρέχει τὸν συνάνθρωπο ἀδελφό του. Στὰ χρόνια τῆς ὀθωμανικῆς κυριαρχίας ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἀνέλαβε τὸν ρόλο τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτη. Οἱ Μητροπολίτες ἔγιναν ἀρωγοὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ χριστιανικοῦ ποιμνίου τους καὶ πολλοὶ ἔγιναν μάλιστα μάρτυρες.

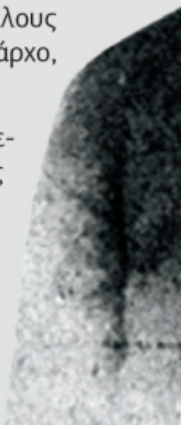
Στὰ νεότερα χρόνια ἡ ἔννοια συμπεριέλαβε καὶ τὴ φιλοπατρία. Ὁ παροικιακὸς Ἑλληνισμὸς συνέβαλε στὴ διάδοση τῆς Παιδείας στοὺς γενέθλιους τόπους, στὴ μετακένωση τῶν ἰδεῶν τοῦ Διαφωτισμοῦ, στὴ συσπείρωση καὶ πρόοδο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, στὴν ἐνίσχυση τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀγώνα τῆς Ἀποκατάστασης μὲ τὴ διάθεση ὁλόκληρων περιουσιῶν. Οἱ ἱδρυτὲς τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, ἡ Μπουμπουλίνα, ἡ Μαντὼ Μαυρογένους, οἱ Βιζβύζηδες ἀναγνωρίστηκαν ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες τοὺς γιὰ τὴν προσφορά τους, ἀλλὰ δυστυχῶς ὄχι ἀπὸ τὸ ἐπίσημο κράτος. Ἀπὸ τὴ σύσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ ἑξῆς οἱ δωρητές, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κάλυψη

Λύσανδρος Σκουτέρης

τῶν βασικῶν ἀναγκῶν τῶν συμπατριωτῶν τους στὴν ὑγεία, τὴν παιδεία, τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴ στήριξη τῆς Ἐκκλησίας, ἀνέλαβαν τὴ χρηματοδότηση τῶν ὑποδομῶν τοῦ νεοπαγοῦς κράτους. Ὁ 19ος αἰώνας, καὶ μάλιστα στὶς τελευταῖες δεκαετίες του, στάθηκε χρονικὰ τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ «εὐεργετισμοῦ». Οἱ παροικίες τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς ἔγιναν σταδιακὰ βασικοὶ πόλοι εὐεργεσίας πρὸς τὴ μητροπολιτικὴ Πατρίδα καὶ ἀνέδειξαν μεγάλους εὐεργέτες. Ὁ 20ος αἰώνας ἔκλεισε μὲ τοὺς τελευταίους μεγάλους κοσμοπολίτες σὰν τὸν Ὠνάση, τὸν Νιάρχο, τοὺς Γουλανδρῆδες, τὸν Ἀγγελόπουλο.

Ἡ προσφορὰ ὅλων αὐτῶν τῶν μεγάλων Ἑλλήνων ἀποτελεῖ γιὰ τὸ ἔθνος ἱστορικὴ παρακαταθήκη καὶ μεγάλο ἠθικὸ κεφάλαιο καὶ γιὰ αὐτὸ δικαιοῦνται μαζὶ μὲ τοὺς πολεμικοὺς ἥρω-

Εὐεργετισμὸς καὶ ἐθνικοὶ εὐεργέτες

Ἔφης Καραπούλη
Φιλολόγου-ἱστορικοῦ

Εὐεργεσία σημαίνει εὐποιία, προσφορὰ ἀλληλεγγύης στὸν συνάνθρωπο, ἔμπρακτη συνεισφορὰ ἑνὸς προσώπου στὸ κοινὸ καλό. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ φανταστεῖ τὴν πρωτεύουσα χωρὶς τὸ Ζάππειο Μέγαρο, τὸ Εὐγενίδειο Ἵδρυμα, τὸ Σισμανόγλειο Νοσοκομεῖο, τὸ Μουσεῖο Μπενάκη, τὸ Ἀρσάκειο, τὴ Ριζάρειο, τὴ Σιβιτανίδειο Σχολὴ ἢ τὴ Βαρβάκειο Ἀγορά. Κανένας Ἕλληνας δὲ θὰ μποροῦσε νὰ φανταστεῖ τὴν ἔκβαση τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων γιὰ τὴν πατρίδα μας χωρὶς τὸ Θωρηκτὸ «Ἀβέρωφ». Κανένας ἀπόφοιτος τοῦ «Παπάφειου» δὲ θὰ μποροῦσε νὰ φανταστεῖ τὴν πορεία τῆς ζωῆς του χωρὶς τὴν ὕπαρξη τοῦ Ἱδρύματος ποὺ τὸν στέγασε, περιέθαλψε καὶ μόρφωσε στὴν ὀρφάνια του.

χόμενη ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων. Στὴν Καστοριὰ συνήθιζαν παλαιότερα τὴν ἡμέρα τῆς μνήμης του νὰ κρεμοῦν ἀνθρώπινα ὁμοιώματα, κατασκευασμένα μὲ τελετουργικὸ τρόπο, στὶς πόρτες τῶν συνανθρώπων τους ποὺ ἤθελαν νὰ βλάψουν, σὲ μία ἄσκηση ἐπιβλαβοῦς μαγείας.

Τὴν ἁγία Ἀναστασία τὴν Φαρμακολύτρια (22 Δεκεμβρίου) τιμοῦν ὡς θεραπεύτρια καὶ ἰαματική, στὰ μικρασιατικὰ μάλιστα πανηγύρια της πήγαιναν νὰ προσευχηθοῦν καὶ πολλοὶ μουσουλμάνοι, ποὺ ζητοῦσαν τὴν θαυματουργικὴ ἐπέμβασή της. Στὶς 23 Δεκεμβρίου ἑορτάζουν οἱ ἅγιοι Δέκα τῆς Κρήτης, οἱ ὁποῖοι τιμῶνται καὶ στὰ Ἑπτάνησα, λόγω τῆς κρητικῆς παρουσίας ἐκεῖ. Ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Εὐγενίας (24 Δεκεμβρίου), νηστίσιμη λόγω τῆς παραμονῆς τῆς Δεσποτικῆς Ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, δίνει εὐκαιρία γιὰ οἰκογενειακὲς ἑόρτιες συνάξεις. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὰ Χριστούγεννα ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Στεφάνου (27 Δεκεμβρίου), προστάτη τῶν νιόπαντρων ζευγαριῶν ποὺ πρόσφατα «στεφανώθηκαν», τιμᾶται μὲ προσκόμιση ἀπὸ αὐτοὺς στεφάνων καὶ στεφανιῶν στοὺς ἑορτάζοντες ναοὺς καὶ τὶς πανηγυρίζουσες μονές.

Γενικά, ὁ Δεκέμβριος εἶναι μήνας ἑορταστικός, λόγω καὶ τοῦ ὅτι οἱ γεωργικές, κτηνοτροφικὲς καὶ ναυτικὲς ἐργασίες εἶχαν κατὰ κανόνα διακοπεῖ ἀπὸ τὶς ἀντίξοες καιρικὲς συνθῆκες, καὶ οἱ λαϊκοὶ ἄνθρωποι φρόντιζαν νὰ περνοῦν βίο ἑορταστικό, ἀνανεωτικὸ τῶν οἰκογενειακῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν δεσμῶν, καὶ παρηγορητικὸ γιὰ τὴν ἐπερχόμενη σκληρὴ ἐργασιακὴ πραγματικότητα τῆς ἄνοιξης καὶ τοῦ καλοκαιριοῦ. Μὲ τὶς κυριότερες γεωργικὲς ἀσχολίες, ὅπως ἡ σπορὰ καὶ ἡ ἐλαιοσυγκομιδή, νὰ ἔχουν τελειώσει, οἱ ἄνθρωποι ἑόρταζαν τοὺς ἁγίους τους, ἀναθέτοντάς τους τὴν προστασία τῶν κυριότερων βιολογικῶν καὶ κοινωνικῶν δραστηριοτήτων τους, καὶ προετοιμάζονταν γιὰ τὸ Δωδεκαήμερο, γεγονὸς ποὺ δίνει στὸν Δεκέμβριο ἐντελῶς ἰδιαίτερη θέση μέσα στὸν παραδοσιακὸ ἐτήσιο ἑορτολογικὸ κύκλο τοῦ λαοῦ μας.

Βιβλιογραφία: Δ. Σ. Λουκάτος, *Συμπληρωματικὰ τοῦ χειμῶνα καὶ τῆς ἄνοιξης*, Ἀθήνα 1985. Ἤλ. Τσιτσέλης, *Κεφαλληνιακὰ Σύμμεικτα* 1, Ἀθῆναι 1904, σ. 558-560. Στ. Δ. Ἥμελλος, «Δημώδεις παραδόσεις ἐκ Νάξου», *Ἐπετηρὶς Λαογραφικοῦ Ἀρχείου* 11-12 (1958-1959), σ. 216-220. Γ. Α. Μέγας, *Ἑλληνικαὶ ἑορταὶ καὶ ἔθιμα λαϊκῆς λατρείας*, Ἀθήνα 1957, σ. 33-40. Μ. Γ. Βαρβούνης, *Λαϊκὴ λατρεία καὶ θρησκευτικὴ συμπεριφορὰ τῶν κατοίκων τῆς Σάμου*, Ἀθήνα 1992. Μ. Γ. Βαρβούνης, *Λαϊκὲς θρησκευτικὲς τελετουργίες στὴν Ἀνατολικὴ καὶ τὴ Βόρεια Θράκη*, Ἀθήνα 2010. Γ. Ν. Αἰκατερινίδης, *Νεοελληνικὲς αἱματηρὲς θυσίες. Λειτουργία-μορφολογία-τυπολογία*, Ἀθήνα 1979. Εὐφρ. Καρποδίνη-Δημητριάδη, *Ἡ θρησκευτικὴ συμπεριφορὰ τῶν κατοίκων τῆς Κέας. Συμβολὴ στὴ μελέτη τοῦ κυκλαδικοῦ χώρου*, Ἀθήνα 1988. Ἀθ. Φωτόπουλος, *Ἱστορικὰ καὶ λαογραφικὰ τῆς ἀνατολικῆς περιοχῆς Αἰγιαλείας Καλαβρύτων* 2, Ἀθήνα 1982, σ. 20 κ.ἑξ. Παν. Νικήτας, *Τὸ λεσβιακὸ μηνολόγιο*, Μυτιλήνη 1953, σ. 151. Ἀλ. Φλωράκης, *Καραβάκια τάματα καὶ θαλασσινὴ ἀφιερωτικὴ πρακτικὴ στὸ Αἰγαῖο*, Ἀθήνα 1982. Κ. Λαζαρίδης, «Στοιχεῖα ἀπὸ τὸ Κεντρικὸ Ζαγόρι», *Λαογραφία* 28 (1972), σ. 373-375. Mar. Paraskevopoulou, *Recherches sur les fêtes religiouses populaires de Chypre*, Nicosie 1978, σ. 115-116. T. Domotor, *Hungarian Folk Beliefs*, Budapest 1982, σ. 113-115. Ν. Γ. Κυριαζής, «Δημώδης ἰατρική», *Κυπριακὰ Χρονικὰ* 4 (1926), σ. 17-18. Χρ. Τραγέλλης, *Τὰ λαογραφικὰ τῆς Καλλονῆς*, Μυτιλήνη 1982. Μιχ. Σκανδαλίδης, *Τὸ τοπωνυμικὸ τῆς Χάλκης Δωδεκανήσου*, Ρόδος 1982, σ. 35. Στ. Δ. Ἥμελλος, «Ὁ ἅγιος Μόδεστος ἐν Νάξῳ», *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν* 4 (1964), σ. 377-379. Τίτος Συλλιγαρδάκης, Μητροπολίτης Ρεθύμνης, *Κρῆτες ἅγιοι*, Ρέθυμνον 1983, σ. 205-210.

κτηρίζει ὁ λαός μας τὸ διάστημα ἀπὸ 4 ἕως 6 Δεκεμβρίου, ὁπότε καὶ οἱ ἑορτὲς τῆς ἁγίας Βαρβάρας, τῆς προστάτιδος τῶν παιδιῶν ἀπὸ λοιμώδεις νόσους, τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ τοῦ ἁγίου Νικολάου, τοῦ προστάτη τῶν ναυτικῶν.

Πέρα ἀπὸ τὶς πολλὲς ὀνομαστικὲς ἑορτὲς πολλὰ εἶναι τὰ πανηγύρια ποὺ τελοῦνται. Ὁ λαὸς πιστεύει ὅτι κατὰ τὶς ἡμέρες αὐτὲς αὐξάνεται ὑπερβολικὰ τὸ κρύο, ἡ τελευταία καμπὴ τοῦ κρύου χειμώνα πρὶν τὸ ἐπερχόμενο χειμερινὸ ἡλιοστάσιο, ποὺ ὁριοθετεῖ τὴν ἔναρξη τοῦ μεγαλώματος τῆς μέρας, ἄρα καὶ τὴ σταδιακὴ ἐπέλευση τῆς καρποφόρας ἄνοιξης. Εἰδικὰ δὲ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου, μὲ τὶς πολλὲς ἁγιολογικὲς παραδόσεις ποὺ τὴ συνοδεύουν κατὰ τόπους, ἀποτελεῖ καὶ μετεωρολογικὸ καὶ κλιματολογικὸ ὁρόσημο γιὰ τὴν ἀγροτικὴ καὶ ναυτικὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ μας.

Ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Ἄννας (9 Δεκεμβρίου) ἀποτελεῖ εὐκαιρία γιὰ οἰκογενειακὲς συγκεντρώσεις, ἐνῶ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνα (12 Δεκεμβρίου), προστάτη τῶν χρυσοχόων, τῶν ἀγγειοπλαστῶν καὶ τῶν ὑποδηματοποιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ναυτικῶν τοῦ Ἰονίου καὶ τῆς Ἀδριατικῆς, λόγω τῆς ἐναπόθεσης τοῦ ἄφθαρτου λειψάνου του στὴν Κέρκυρα, δίνει ἀφορμὴ καὶ γιὰ ἰαματικὲς παρεμβάσεις ὅσων πάσχουν ἀπὸ ἀσθένειες τῆς ἀκοῆς. Στὶς 13 Δεκεμβρίου ἑορτάζει ἡ ἁγία Λουκία, προστάτις τῶν ματιῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἅγιος Εὐστράτιος, μὲ πολλὲς ὀνομαστικὲς ἑορτές. Τὸν ἅγιο Ἐλευθέριο (15 Δεκεμβρίου), λόγω τῆς παρετυμολογικῆς ἑρμηνείας τοῦ ὀνόματός του, τιμοῦν ἰδιαίτερα οἱ ἔγκυες γυναῖκες, ποὺ περιμένουν μὲ τὴ γέννα νὰ «λεφτερωθοῦν».

Τὸν ἅγιο Μόδεστο (16 Δεκεμβρίου) τιμοῦν ὡς προστάτη τῶν ζώων τους οἱ κτηνοτρόφοι, ραντίζοντας μὲ τὸν ἁγιασμὸ τῆς ἑορτῆς του τὴ γῆ καὶ ταΐζοντας μὲ τὰ ἑορταστικὰ κόλλυβά του τὰ ζῶα, ὥστε νὰ στερεωθοῦν καὶ νὰ εὐδοκιμήσουν. Γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι, ποὺ τὸν θεωροῦν συνάδελφό τους –παρὰ τὸ ὅτι στὴν πραγματικότητα ἦταν ἐπίσκοπος καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων– τηροῦν αὐστηρὴ ἀργία κατὰ τὴν ἑορτή του. Τὸν θαυματουργὸ ἅγιο Διονύσιο τῆς Ζακύνθου (17 Δεκεμβρίου) τιμοῦν ἰδιαιτέρως οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ αὐτοῦ, ὅπου βρίσκεται τὸ ἄφθαρτο σκήνωμά του, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν Ἑπτανήσων.

Ὁ ἐπίσκοπος Σινώπης ἅγιος Φωκᾶς θεωρεῖται προστάτης τῶν ναυτικῶν, μὲ τιμὴ ἰδιαιτέρως διαδομένη στὸ Αἰγαῖο, καὶ πολλὰ ξωκλήσια καὶ ναωνυμικὰ ἢ ἁγιωνυμικὰ τοπωνύμια σὲ πολλὰ νησιά. Τὸν τιμοῦν ἐπίσης οἱ Ρῶσοι ὡς προστάτη τῶν ναυτικῶν καὶ οἱ Λατίνοι ὡς προστάτη τῶν κηπουρῶν. Ἀναφέρεται συχνὰ σὲ ἐπωδὲς ὡς διώκτης τῶν ἑρπετῶν, μᾶλλον ὁ κηπουρὸς ἀπὸ τοὺς δύο ὁμώνυμους ἁγίους, ἐνῶ συχνὴ ἦταν στὸ Βυζάντιο ἡ ὀνοματοθεσία ἀπὸ τὸ ὄνομά του.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος, μάρτυρας ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ἑορτάζεται συστηματικὰ ἀπὸ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς τὴν 1η Φεβρουαρίου. Στὸ ὀρθόδοξο ἑορτολόγιο ἡ μνήμη του ἑορτάζεται στὶς 20 Δεκεμβρίου. Ἀπὸ τὴν παρετυμολογικὴ ἑρμηνεία τοῦ ὀνόματός του ὡς «ἅγιος Ἀγνάντιος» –ἀπὸ τὸ ἀγναντεύω– ἡ ἑορτή του ἐκλαμβάνεται ὡς ὁρόσημο τόσο γιὰ τὴν ἔναρξη τοῦ μεγαλώματος τῆς μέρας ἔναντι τῆς νύχτας, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἐπερ-

δίων τῆς Θεοτόκου (21 Νοεμβρίου) καὶ ὡς τὸ προαναφερθὲν χρονικὸ ὅριο ἐπιτρέπεται ἡ κατανάλωση ψαριοῦ, πλὴν Τετάρτης καὶ Παρασκευῆς, καὶ ἰδίως κατὰ τὶς μέρες ἑορτῶν σπουδαίων ἁγίων. Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων πάλι, ἡ τελευταία μέρα τῆς νηστείας, εἶναι νηστεία καὶ ἀπὸ λάδι, λόγω τῆς μεγάλης δεσποτικῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ἐκτὸς καὶ ἂν συμπέσει ἡμέρες Σάββατο ἢ Κυριακή, ὁπότε ἐπιτρέπεται ἡ κατανάλωση οἴνου καὶ ἐλαίου.

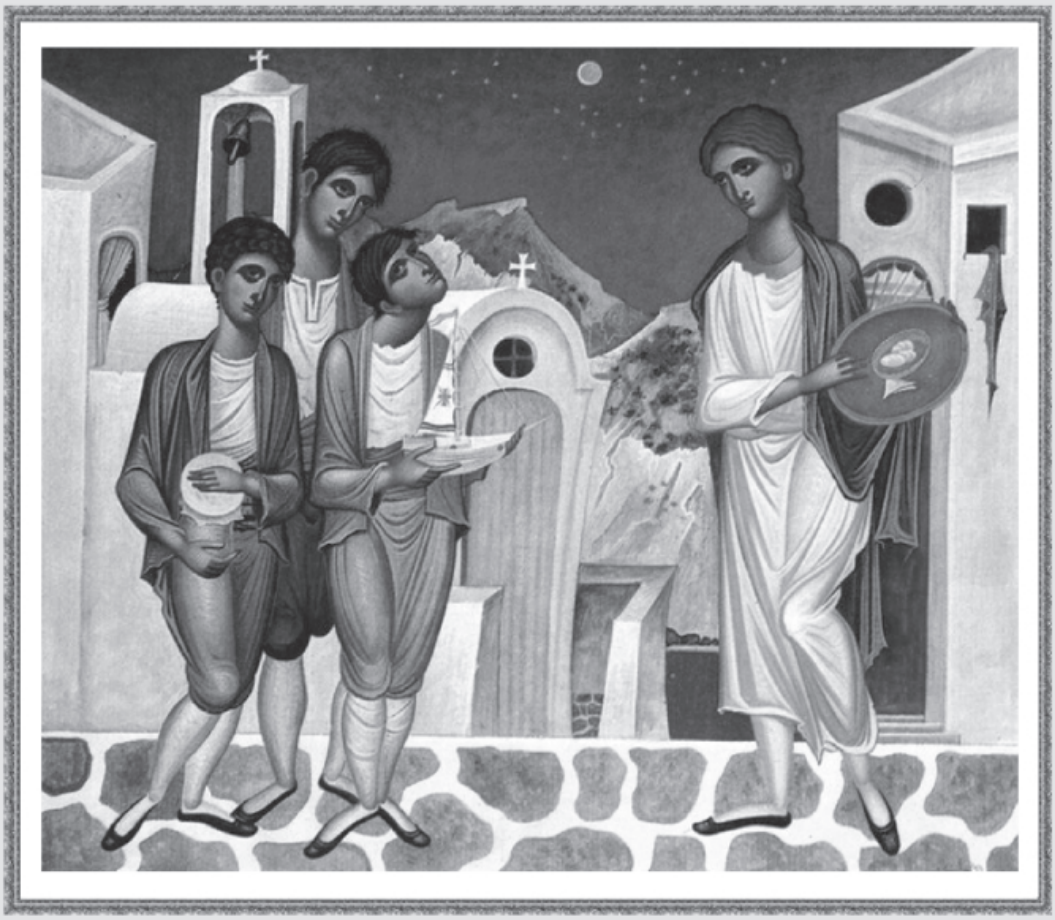
Πρόκειται γιὰ μία νηστεία αὐστηρὰ συνδεδεμένη καὶ μὲ τὴ διαφύλαξη τῆς αὔξησης τοῦ ζωικοῦ κεφαλαίου, ἀφοῦ ἡ ἀπαγόρευση κατανάλωσης κρέατος ἐπέτρεπε στὰ νεογέννητα ζῶα τῶν κοπαδιῶν νὰ ἐπιβιώσουν καὶ νὰ μεγαλώσουν, φτάνοντας ὡς τὸ Πάσχα, μὲ τὴν ἐθιμικὰ καθιερωμένη σφαγὴ καὶ βρώση ἀμνοεριφίων. Ἡ παραμονὴ τῆς ἔναρξης τῆς νηστείας, ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Φιλίππου (14 Νοεμβρίου) θεωρεῖται ἀποκριὰ γιὰ τὸν λαό μας, καθὼς λόγω τῆς ἐπερχόμενης νηστείας ὑπάρχει τότε ἐθιμικὰ καθιερωμένη κατανάλωση κρέατος σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἑλληνικὰ νοικοκυριά. Ἀπὸ λατρευτικὴ ἄποψη τελεῖται κατὰ τὴ Σαρακοστὴ αὐτὴ «σαρανταλείτουργο» ἢ «σαραντάρι» στοὺς ναούς, δηλαδὴ κάθε μέρα καὶ Θεία Λειτουργία, μὲ καθημερινὴ μνημόνευση τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν κάθε οἰκογένειας, μετὰ ἀπὸ εἰδικὴ συμφωνία μὲ τὸν ἱερέα, σχετικὰ μὲ τὴν ἀμοιβή του ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν προσκόμιση τῶν εἰδῶν ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴ λειτουργία, ὅπως πρόσφορων, νάματος κ.λπ.

Μὲ τὸν ὅρο «Δωδεκαήμερο» ὀνομάζουμε τὴν περίοδο τῶν δώδεκα –στὴν πραγματικότητα δεκατριῶν– ἡμερῶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα ὡς τὰ Φῶτα, τὴν ὁποία μὲ παρόμοιο τρόπο ὁρίζουν καὶ οἱ ἄλλοι χριστιανικοὶ λαοὶ τῆς Εὐρώπης. Κοινὴ τὴν περίοδο αὐτὴ εἶναι ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας γιὰ τὸν λαϊκὸ ἄνθρωπο, ὅπως ἐπίσης κοινὴ εἶναι καὶ ἡ δεισιδαιμονικὴ πίστη σὲ δαιμονικὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν λαϊκὴ παράδοση κυκλοφοροῦν τότε στὸν κόσμο, γιὰ νὰ ἀποτραποῦν τελικὰ μέχρι τὴν ἑπόμενη χρονιά. Κοινὴ ἐπίσης εἶναι ἡ συνύπαρξη παλαιῶν παγανιστικῶν καὶ χριστιανικῶν ἐθίμων κατὰ τὶς ἑορτὲς τοῦ Δωδεκαημέρου, καθὼς οἱ χριστιανικὲς γιορτὲς τοποθετήθηκαν στὶς συγκεκριμένες ἡμερομηνίες γιὰ νὰ ἐπισκιάσουν παλαιότατες εἰδωλολατρικὲς προχριστιανικὲς ἑορτές, ποὺ βασίζονταν στὶς ἡλιακὲς τροπές, τὸ χειμερινὸ ἡλιοστάσιο καὶ τὴν ἀπαρχὴ τῆς αὔξησης τῆς μέρας, ποὺ συμβαίνει στὸ διάστημα αὐτό.

Τὶς σημαντικὲς καὶ σημαδιακὲς μέρες τῶν ἑορτῶν τοῦ Δωδεκαημέρου ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος φρόντισε νὰ τὶς περιβάλει μὲ σειρὰ διαβατηρίων καὶ θρησκευτικῶν ἐθίμων, μέσω τῶν ὁποίων προσπάθησε νὰ ἐξασφαλίσει τὴν εὐτυχία καὶ τὴν μακροημέρευσή του. Μὲ μία σειρὰ ἐθίμων καὶ τελετουργιῶν ὁ λαϊκὸς ἄνθρωπος προσπαθεῖ νὰ ξορκίσει τὸν ἀπερχόμενο χειμώνα καὶ νὰ καλωσορίσει τὴν ἐπερχόμενη, εὐοίωνη καὶ ἀναβλαστικὴ ἄνοιξη, ποὺ ὁριοθετεῖ περίοδο ἄνθισης καὶ προμηνύει τὴν καρποφορία τοῦ καλοκαιριοῦ. Μὲ τὰ ποικίλα αὐτὰ ἔθιμα κατὰ κανόνα ἐπιδιώκεται νὰ θωρακιστεῖ τελετουργικά, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνει αἰσθητὴ ἡ μετάβαση ἀπὸ τὸν χειμώνα στὴν ἄνοιξη, ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς καὶ ἀπὸ τὴ νέκρωση στὴν ἀναγέννηση τῆς φύσης. Ἐπίσης, νὰ ἐξασφαλιστεῖ εὐετηρικὴ εὐτυχία γιὰ τὴ χρονιὰ ποὺ ἔρχεται καὶ νὰ τονωθεῖ τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα καὶ ἡ οἰκογενειακὴ συνοχὴ μὲ τὶς ἐκκλησιαστικὲς καὶ οἰκιακὲς λατρευτικὲς τελετουργίες τῶν τριῶν μεγάλων ἑορταστικῶν σταθμῶν τῆς περιόδου (Χριστουγέννων – Πρωτοχρονιᾶς – Θεοφανείων).

Ὁ μήνας Δεκέμβριος, δέκατος κατὰ τὸ ρωμαϊκὸ ἡμερολόγιο μήνας τοῦ χρόνου, πέρα ἀπὸ τὶς ἑορτὲς τοῦ Δωδεκαημέρου, τῶν Χριστουγέννων, τῆς Πρωτοχρονιᾶς καὶ τῶν Φώτων, περιλαμβάνει καὶ ἄλλες μικρότερες μέν, ἀλλὰ σπουδαιότατες γιὰ τὴν ἐθιμικὴ ζωή μας ἑορτές. «Νικολοβάρβαρα» χαρα-

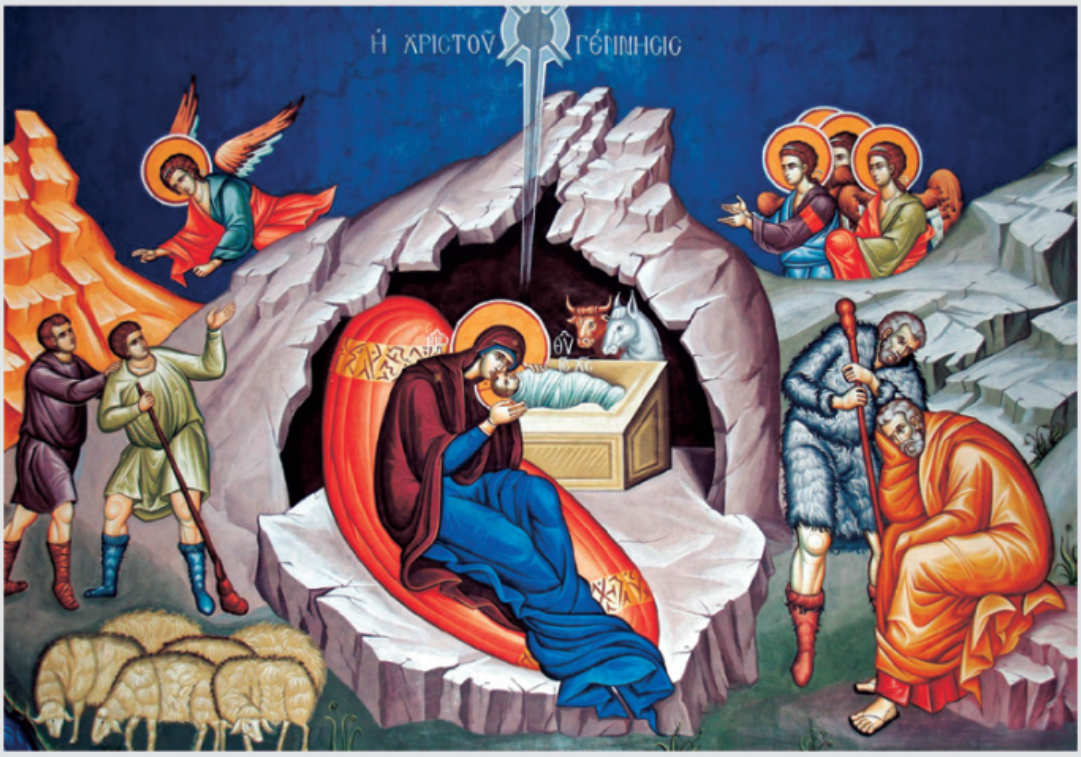
Μικρὰ Ἁγιολατρευτικὰ τοῦ Δεκεμβρίου

Μανόλη Γ. Βαρβούνη
Καθηγητῆ Λαογραφίας
Τμῆμα Ἱστορίας
καὶ Ἐθνολογίας ΔΠΘ

Ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων ἀρχίζει ἀπὸ τὶς 15 Νοεμβρίου καὶ διαρκεῖ ὡς τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Τὴν πρώτη ἑβδομάδα, καὶ μετὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Διονυσίου (17 Δεκεμβρίου) –κατ' ἄλλους δὲ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος (12 Δεκεμβρίου)– ἡ νηστεία εἶναι αὐστηρή, ἐνῶ μετὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Εἰσο-

Τεῦχος 8ο • Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος 2015

ἐνισχύουν διαρκῶς τὰ θεμέλια τῆς προσωπικῆς τους γέφυρας μὲ τὸν Θεὸ κτίζοντας γέφυρες ποὺ τοὺς ἑνώνουν μὲ τὸν «ἄλλο», τὸν «πλησίον», τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὴν γῆ. Μὲ τὸν πεινασμένο, τὸν πρόσφυγα, τὸν ξενιτεμένο, τὸν ἄρρωστο, τὸν ἠθικὰ γυμνὸ καὶ τὸν περιθωριοποιημένο.

Αὐτοί, παρὰ τὴν σταυρική τους δοκιμασία, ζοῦν διαρκῶς Χριστούγεννα, Ἀνάσταση, Πεντηκοστὴ καὶ Μεταμόρφωση. Φιλοξενοῦν ἀδιάλειπτα τὸν «Μέγα Ἐπισκέπτη» στὴ φάτνη τῆς ψυχῆς των. Καταξιωμένοι ὡς οὐράνιοι ἄνθρωποι καὶ ἐπίγειοι ἄγγελοι εἶναι οἱ ἅγιοι κάθε ἐποχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Εὔχομαι ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου τὰ ἐφετινὰ Χριστούγεννα νὰ μᾶς προσφέρουν ἐκεῖνα τὰ ἀπαραίτητα πνευματικὰ ὑλικὰ γιὰ νὰ κτίσουμε μία γέφυρα ποὺ μονίμως θὰ μᾶς ἑνώνει διὰ τοῦ πλησίον μὲ τὸν ἐξ ὕψους κατελθόντα ἐπὶ γῆς Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Μία γέφυρα ποὺ ἐπιτέλους θὰ μᾶς ἀναβιβάσει κάποια στιγμὴ καὶ στὴν ἐπουράνια Βασιλεία Του.

Εὐλογημένα Χριστούγεννα.

Καλλίκαρπο τὸ ἐπὶ θύραις Νέον Ἔτος 2016!

Διάπυρος πρὸς τὸν Νηπιάσαντα Κύριον Ἰησοῦν

Ὁ Μητροπολίτης
† ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2015

«Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν...»[1]

Τέκνα ἐν Χριστῷ τεχθέντι ἀγαπητά,

Ἡ θεολογικὴ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας μας συνέλαβε, μεταξὺ ἄλλων, τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἔγχρονο δηλαδὴ φανέρωση τοῦ προαιωνίου Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς μίαν «ἐξ ὕψους» ἐπίσκεψη.

«Ἐπίσκεψη» σημαίνει τὸ νὰ πάει κάποιος σὲ κάποιον καὶ νὰ παραμείνει μαζί του. Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοια, διὰ τῶν Χριστουγέννων εἰσέρχεται ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς στὴν ἱστορία, στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου, ἐπιθυμῶντας νὰ παραμείνει μαζί του. Νὰ τοῦ προσφέρει ἄκτιστο φῶς, ὥστε νὰ διακρίνει τὸ κίβδηλο ἀπὸ τὸ ἀληθινὰ γνήσιο. Νὰ τοῦ προσφέρει προοπτικὴ ἀναστάσιμης χαρᾶς καὶ ζωῆς, γιὰ νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὴν θλίψη, τὴν φθορὰ καὶ τὸν αἰώνιο θάνατο. Νὰ τοῦ προσφερθεῖ ὡς Οὐράνιος Ἄρτος μέσα στὸ εὐχαριστιακὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νὰ μὴ λιμοκτονεῖ τρώγοντας ξυλοκέρατα καὶ «ἄρτον ὀδύνης».[2]

Ἀναπόδραστα, λοιπόν, τίθεται τὸ ἐρώτημα στὸν καθένα: «*ποιά στάση ὑιοθετοῦμε στὴν ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ στὴ ζωή μας;*» ἢ «*πῶς ἀξιοποιοῦμε τὴν ἀγαπητική Του διάθεση νὰ μᾶς προσφέρει ὅλα τὰ παραπάνω;*».

Πολλοὶ κλείνουν τὰ αὐτιὰ καὶ τὴν καρδιά τους ἀναζητῶντας χιμαιρικὲς ἐξασφαλίσεις στὰ εἴδωλα τῆς οἰκονομίας, τοῦ ἄκρατου καταναλωτισμοῦ, τῆς παραχρήσεως τῶν πηγῶν τοῦ φυσικοῦ πλούτου καὶ τῆς καταχρήσεως τῆς δημιουργίας. Ζοῦν ἀκόμη Χριστούγεννα χωρὶς Χριστό.

Κάποιοι ἄλλοι στὶς πρῶτες δυσκολίες αὐτῆς τῆς συμβίωσης, ἀπογοητευμένοι ἀναζητοῦν ἕνα βελούδινο διαζύγιο καὶ ἀνακρούουν πρύμναν γιὰ τὴν γῆ τῶν ἀείποτε «λωτοφάγων».

Εὐτυχῶς γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος, ὑπάρχουν καὶ ἐκεῖνοι «οἱ ἐκλεκτοὶ» ποὺ

[1] Ἀπὸ τὸ ἐξαποστειλάριο τοῦ ὄρθρου τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων

[2] Ψαλμός 126, 2.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Β΄ • ΤΕΥΧΟΣ 8ο • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Περιοδικὸν

Παρρησία

Τριμηνιαία Ἔκδοσις
Οἰκοδομῆς καὶ Ἐνημερώσεως

Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος
ΕΤΟΣ Β΄ - ΤΕΥΧΟΣ 8ο

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ.κ. Παντελεήμων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
Fax: 25310 23439

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Ἰατρίδης
Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Ἀμπατζίδης
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Σπυρίδων Κιοσσὲς

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Γιάννης Μενεσίδης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Περιοδικὸν Παρρησία
Ἱερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνή

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφεῖον «Ἐπικοινωνία Α.Ε.»
Ἔναντι Πανεπιστημιουπόλεως
691 00 Κομοτηνὴ
Τηλ. 25310 81512, Fax: 25310 26027
E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com

Περιεχόμενα

01.
«Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἐξ ὕψους ὁ Σωτὴρ ἡμῶν...»
Ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ.κ. Παντελεήμονος

03.
«Μικρὰ Ἁγιολατρευτικὰ τοῦ Δεκεμβρίου»
Μανόλη Γ. Βαρβούνη, Καθηγητῆ τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

05.
«Εὐεργετισμὸς καὶ ἐθνικοὶ εὐεργέτες»
Ἔφης Καραπούλη, Φιλολόγου-ἱστορικοῦ

10.
«Ὁ συμβολισμὸς τοῦ δικέφαλου ἀετοῦ»
Δημητρίου Μαυρίδη, Συγγραφέως

14.
«Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις»
Ἐπιμέλεια: Διακόνου Νεκταρίου Δημητροπούλου

Παρρησία

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ Β΄ • ΤΕΥΧΟΣ 8ο • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015